

SVIESA

JORNAL
LITHUANO
"SVIESA" - LUZ
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSE

Redakcijos ir administracijos adresas:
MATRIZ. DE SANTO ANTONIO DO PARY
TELEFONAS 9-1640.
CAIXA POSTAL 4118.
SÃO PAULO.

L. R. K. Bendruomenės organas

PREMIERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12\$000
Pusei metų 7\$000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I III

SÃO PAULO. 1937, LIEPOS -- JULHO 10 D.

Nr. 28 (94)

Buvo atvykęs į São Paulo Generolas Nagevičius

Birželio m. 25 ir 26 d., važiuodamas į Buenos Aires, generolas Nagevičius su žmona buvo sustojęs São Paulo susipažinti su jo jūzmybėmis, o ypač pasinformuoti apie São Paulo lietuvių gyvenimą.

Birželio m. 25 d. Konsulate buvo šaukta mėnesinė mokytojų konferencija. Bet tuo metu konsulatui atvykus aukštesiems svečiams iš Lietuvos. Konferencija buvo nukelta kitai dienai, o generolas su konferencijos dalyviais mokytojais dalinosi mintimis gyvybiniams kolonijos klausimais, būtent: dėl tarpusavio sugyvenimo ir kolonizacijos reikalų.

Garbingojo svečio įsitikinimu visai, kurie save dar laiko lietuviams, visiems lietuviams bendrais kolonijos gyvenimo klausimais turėtų rasti bendrą kalbą bendrą darbą pagrindą. Generolas priminė, kad tuo metu, kai Lietuva įgribo dideli pavojai, tai visos tuo metu buvo sijos Lietuvos politinės partijos, pradedant kairiausiais, baigiant dešiniuosius rėdavo bendrą kalbą. Nevienodas politinis nusistatymas, nevienodas vertinimas esančio Lietuvos režimo negali būti vietoj lietuvių skaldymosi bei nesugyvenimo priežastis.

Kolonizacijos žemės ūkyje reikalingi irgi daug kalbota. Pagaliau, prieita išvada, kad šiuo gyvybinių klausimų, visiems lietuviams, turi būti daugiau sušūpinta vietoj, ir smarkiau «bombarduojamas» Kaunas, kad greičiau kolonizacijos reikalai būtų sutvarkyti.

P. Konsulo lydimas Generolas aplankė lietuvių mokyklas ir bažnyčią.

Gerbiamas svečias išvažiuodamas pareiškė, kad iš São Paulo išsiveža gražių įspūdžių. Galėjosi, kad negali ilgiau užtrukti ir susipažinti su platesne lietuvių visuomene.

Nauji teismo sprendimai Sovietų Rusijoje

«Tišocheanskaja Zvezda» praneša iš Chabarevsko, kad Vladivostoke ypatingo karo teismo sprendimu nuteisti mirti ir sušaudyti 22 Tolimųjų Rytų geležinkelio valdininkai. Jie buvo apkaltinti sabotazu ir šnipinėjimu japonų naudai. Maskvos spauda apie tai nieko nerašė. Paskutinių kelių savaičių laikotarpyje nuteista mirti ir sušaudyti 153 asmenys.

KAUNAS. Pirmadienį, liepos mėn. 5 d., staiga mirė J. Vileišis. Jis buvo ilgą laiką susisiekimo min., o paskutiniu metu mūsų atostovu Rygoje. Dalyvavo, kaip narys, šiomis dienomis vyksiančioje Pabaltės užsienių reikalų ministrų konferencijoje Taline. Buvo numatytas atostovu į Berlyną.

A. a. J. Vileišis yra sūnus Petro Vileišio, žinomo kovotojo dėl spaudos laisvės draudžiamuoju laiku, kurio kovos taktika buvo gana savotiška — papirkinėti rusų administracijos organus. Spauda lietuviams gražinta tik po to, kai P. Vileišis «patėpė» didžiuliu kyšiu patį gubernatorių.

Ispanijos Vidaus Karas

Nieko naujo Ispanijos frontuose

Sios savaitės bėgyje jokių pirmųjų Ispanijos kare nėra įvykę. Nacionalistai dar tebespaudžia vyriausybinius kūs šiaurės fronte, veržiamiesi į Santander miestą. Vyriausybinkai daugiau aktyvumo rodo kituose frontuose, Ispanijos pietuose ir rytuose. Vyriausybinku pranešimu, vyriausybės lėktuvai bombardavo Talavera, Toledo ir kitas sunkiųjų provincijas ir užėmė kelis kaimus. Iš Salamanca nacionalistai praneša, kad vyriausybinkai darė smarkų puolimą Baskijoje ir Madrido frontuose, bet buvo atmušti ir prie Madrido buvo paklota apie 2000 vyriausybinkų ir numušti 6 lėktuvai. Šiaip visuose frontuose didelių pakeitimų nėra, kaip vieni, taip ir kiti laikosi savo užimtuose pozicijose.

Pesimizmas Vokietijoje

Liepos 10 d. Londone posėdžiavo neutralumo komitetas ir svarstė įvairius planus Ispanijos karo atžvilgiu. Vokietijos spauda pažymi, kad Vokietija ir Italija laikysis tyrtai už savo planą, pripažinti gen. Francui karavimo teisę. Jeigu šitas jų planas ras pasipriešinimą, sako Vokietijos spauda ir Prancūzija su Anglija laikysis savo nusistatymo, tai padėtis Europoje bus dar kritiškesnė. Vokietijų ir italų spauda rašo, kad Anglija ir Prancūzija, gelbėdama Ispanijos vyriausybinkus, parodė savo tikrus tikslus: joms esą ne Ispanijos demokratija rūpi giati, bet savų interesų Viduržemio jūroje. Tuo tarpu Italija su Vokietija saugojančios Europą nuo raudenojo pavojaus antplūdžio, t.

y. gyna visos Europos interesus nuo bolševizmo pavojaus.

Kokius rezultatus duos liepos 10 Londono konferencija, gal nuo to priklausys ir tolimesnė Europos padėtis.

Bet šios konferencijos rezultatai dar nežinomi.

Neramumai Tolimuose Rytuose

Pereitą savaitę buvo kilęs rimtas konfliktas tarp Sovietų Rusijos ir Japonijos. Tarp abiejų pusių kariuomenė buvo įvykę net ginkluoti susirėmimai ir vienas rusų laivas buvo paskandintas. Po ilgusių derybų ir pasitarimų tarp Sovietų ir Japonų vyriausybių konfliktas laikinai lyg ir užgeso. Masiva pažadėjo atsaukti savo kariuomenės užimtą Armuro upę salą.

Liepos 7 d. įvyko naujas ginkluotų konfliktas japonų su kinais.

Iš Tokio, Japonijos, pranešima sako, kad japonų kariuomenė darė smarkius pratimus netoli Pejping miesto, kaip kiniečių karinamė, vadovaujama generolo Lungšejuan puolė japonus ir pradėjo juos šaudyti. Japonai atsakė tuo pačiu ir pradėjo smarkų puolimą ant kiniečių. Mūšys tęsėsi visą naktį ir kiniečiai buvo sumušti. Japonai panaudojo tankus ir lėktuvus. Vėliausios žinios sako, kad vedamo derybos ir Japonija reikalauja, kad Kinija ją atsiprašytų.

Atentatas prieš Portugalijos vyriausybės galvą

Liepos 4 d., Portugalijos ministras pirmininkas Oliveira Salazar automobilu vyko ant pamaldų. Automobilas sustojęs prie koplytėlės, kurioje Portugalijos vyriausybės galva kasdien klausydavo mišią, jį buvo mests bomba. Tačiau, pasikesinimas nužudyti Oliveira Salazar nepasisekė, sprogo bomba jo net ir nesužaidė, tik jo šiferį lengvai sužaidė. Į atentato vietą pribuvo policija ir ketelį asmenų sulaukė. Policija sulaukytuosius tardo ir veda platų tyrinėjimą, norėdama išaiškinti piktadarius. Manoma, kad tai bus ekstremistų darbas.

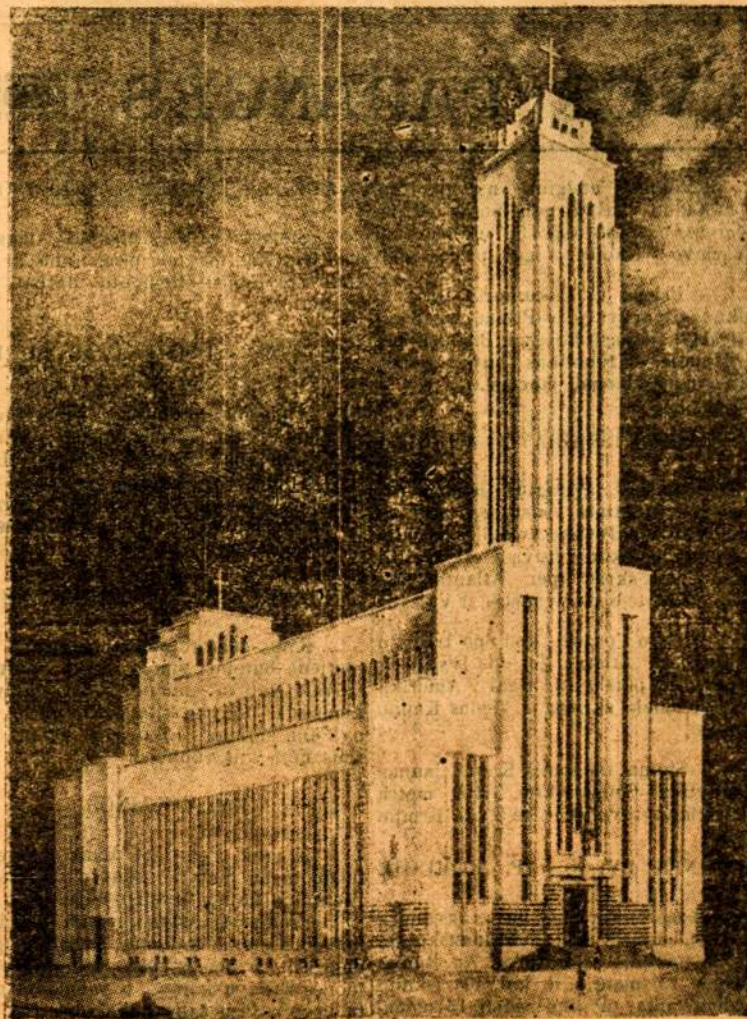
Taigi, tik per plačią Portugalijos vyriausybės galvą liko sveikas ir gyvas.

Baden-Powel apdovanotas taikos premija

Iš Hagos pranešama, kad lordas Baden-Powel, skautų įkūrėjas, tapo apdovanotas 1937 metų taikos premija 2100 svarų sterlingų.

Nukirto galvas trims pasmerktiems

Berlyne nuteisti mirti trys komunistai — Schult, Siegermann ir Schaefer už suruoštos 1931 m. riaušės. Visiems nuteistiems mirties sprendimas įvykdytas — nukirstos galvos.

BAIGIAMA STATYTI KAUNE, ZALIAKALNYJE, PRISIKELIMO BAZNYCIA. Tai bus didžiausias pastatas visam Pabaltijy.

RIO LIETUVIAI

Kun. A. Arminas.

«Pamatyk Neapolį ir — mirk!»

Nepaprastai didžiuojasi italai savo Neapoliu, kuris, ištiesęs gražią išlenktą jūros įlanką, šurpauja Vezuvijaus saugojamas, teikia žavingą reginį pirmą kartą jį matančioms akims. Daugelis Neapolį kaip tik ir laiko viena gražiausių pasaulio vietų; šimtai užkandžių turistų kas metai plūsta iš visos Europos ir Naujojo Pasaulio jo pasižiręti ir pasiklausti dusliosios Vezuvijaus požemių dainos. Ir tada, kai turis tas ir taip jau neranda žodžių pareikšti savo nusistebėjimui ir susizavėjimui, vedlys italas būtinai jam primins jau milijonus kartų kitiems kartotą posakį: «Vedl Napoli e poi muort!»

Negriaukšne nė nedrumakime Sicilijos piešmenų gražios iliuzijos: tesidžiaugta jie savo Neapoliu; telpa iš turistų po kelias lyras už kiekvieną žingsnį; tepasakoja sau sveikl būtų ir nebūtų dalykų ir prasimanytų šurpių pasakų apie Vezuvijų užsienių pinigingsoms ponioms gąsdinti. Tačiau tie, kuriems nusišypsojęs likimas atskleidė prieš akis Brazilijos sostinės panoramą — tie žino, kad gražiausias pasauly reikią yra iš jūros į Rio ar iš Rio kalnų atgal į jūrą!

Aplink, kiek tik begali apžvelgti akis, terasom ir staigiais šuoliais kyla aukštyn griežtų formų uolos ir sininga į mėlyną padangę, kol debesų sparnai lengvais savo pūkais uždengia aštriasis jų keteras. Mėlyna jūra, mėlynas rūkas, mėlavos tolimų uolos, mėlyno horizonto toliai be galo be krašto, toks rindkštai mėlynas dangus susisilieja į vieną neiškų be ribų ir be bruožų fotografą, ir negali atitraukti akių, kurios paskendo vaizdo didingume... Po koju — ten žemai žemai — jūros pakraščiais išsimėtę, tarp kalnų ankštai įsispraudę, prie plikų akmenų susigūžę, tarytum klatingas žaltya aukos belauk damas, boluoja pasakiškasis Rio. — Aukščiau miesto, aukščiau įlankos, aukščiau visų kalnų ir jų viršūnėse parimusį gražuolių palmių — net aukščiau langvųjų debesėlių sidabro lėtiesės

savo rankas Korkovado Kristus laimina miesta; žemę ir vandenyno platybės. Sito vaizdo negali nusakyti jokiniais žodžiais! Tik pajunti tada begalinę ramybę srovenant tuose kalnuose; pajunti akivaizdžiai gamtos visą didingumą, prieš kurį žmogus tėra vienu vienas mažytis atomas; pagaliau, pajunti dvelkiant šaltą amžinybės vėją iš tų kalnų, kurie milijonus metų stovi čia vis toki patys: amžinai seni ir amžinai jauni...

Viskas, ką gamta bogalejo atiduoti miestui, ir ko žmogaus fantazija net negalėtų sugalvoti — Rio — tarsi turi. Prie laukinės gamtos žmogus čia dar pridedo daug savo rankų darbo. Žmogaus kūryba ir gamtos grožis čia pavirto tokiu darniu žaismu, kad į jį pašašaus veltui ieškotum genijaus tapytam paveiksle. Tuo pačiu metu esi didingame laukinės gamtos prieglobsty ir civilizuoto didmiesčio širdyje. Kas, palypėjęs į Rio kalnus, atmerkė prieš

savo akis, tas pamatė pasaką, kurios daugiau neužmirš. Iš viso, tas pamatė gražiausią reginį, koks tik begali būti mūsų planetoje. Tas jau galės mirti ramus, net jeigu jis Neapolio ir nebūtų matęs...

Kam šitas čia sakoma?

Gamta, — bendrai, visa gyvenamoji aplinka — daro įtakos žmonėms. Aiškus dalykas, nė Rio gyventojai neliko abejingi tai rojaus aplūkumai, kurios švelnių ir kartų didingų formų jie apsupti iš visu pusių. Gražioji gamta, iš tikrųjų, daug tos teigiamos įtakos padarė žmonių būdai. Rio gyventojas yra daug nuosirdesnis, linksmesnis, netoke vėjavaišis, labiau mėgsta visur grožį ir meną, labiau mylijs gamtą ir žmones. Jis paprastesnis, neuėgsta dirbtinai pūstis nė didžiutis. Labai charakteringa, pv., ir tokia smulkmenai: kai čia kiekvienam žingsnyje didžiuojamasi paulisto vardu, tai Rio gyventojui visai ueateina į galvą girtis vien dėl to, kad jis — kariokas. Siuo atžvilgiu jis daug simpatiškesnis, mandagesnis, nes norėdamas savo pirmenybę prieš mus pabrėžti, visą 100%

jis būtų tiesingas. Tačiau jis to nedaro. Jis tik nusišypso, kai išgirsta, kaip mes yls su tuo savo «sou paulista» lyg katė su pusle...

Gamtos veikimą į žmogų — jo būdą, jo galvoseną ir jausmus — tenai pastebėsi visur. Tatal' labai ryšku ir tenykščių lietuvių tarpe. Atrodo, jog formuojasi du skirtingi Brazilijos lietuvių tipai: Rio ir S. Paulo. Rio lietuvis yra labai artimas Nemuno lietuviui. Jis toks pat žalios gamtos ir besiskverbiančios į jo dvasią civilizacijos vaikas. Jis tradicijų ir brangaus tėvų ir Tėvynės dvasios lobia saugotojas ir atkaklus gerbėjas. Jis 100% lietuvis! Po jo akių auga jaunoji karta taip pat 100% lietuviška, nors Rio nėra nė vienos lietuviškos mokyklos! Už svetimą žodį tėvų pastogėje valkas gauna paragant diržinio blyno ar beržinės kofelės... Rio lietuvis moka ir melas dar taip, kaip meldžiasi jo motina, jo brolis ar jo seserys Lietuvos kaimo bažnytelėje; su visu tikėjimu, su ašarotom akim, su žodžiais, kurie plaukia iš pačios širdies ir, pasiekę pramušą Dangų... Toks yra Rio lietuvis. Už Rokiškio lietuvių jis tik kiek praktiškesnis ir linksmesnis — šiaip jau tarp jų jokio kito skirtumo nėra. Tuo tarpu S. Paulo lietuvis kasdien vis labiau pasjneria į gyvenimo smulkmenas, sumaterializuoja, virsta egoistu, netenka gražiausių lietuviško būdo bruožų, kurie jį padaro tokį simpatingą ir patrauklų, tokį laukiamą svečių ir mylimą kompanijos dalyvį. S. Paulo lietuvis daug mažiau padaro atsparumo nutautėjimo bangai, nors nuo to jį gina nevienas išorinis veiksnys. Nes sanpauliškis gyvena pramonės centre, kur viskas vertinama tik pinigų; jis, dažniausia, nėra pastovus, dėl to ir to, kas sava — lietuviška — nelabai brangina. Jis nėra dvasios aristokratas. Siuo atžvilgiu Rio lietuvis jau šiandien jį visa galva praneša. Žinoma, ir čia ir ten yra šimčių, bet čia prieš akis turimas bendras vaizdas. (Plačiau — kitame nr.)

RIO DE JANEIRO MIESTO VAIZDAS.

Interiere, kožnoj fazendoj, Visur lietuvių «Sviesa» atrandal

IŠ LIETUVOS PADANGĖS

RENGIAMASI UZSIENIO LIETUVIU DIENAI

Liepos 17 — Dariaus—Girėno tradicijos diena yra švenčiama viso pasaulio lietuvių. Kai kurios užsienio lietuvių kolonijos tai diena jau rengiasi dabar. Tai diena numatomos paskaitos, atvykusių užsienio lietuvių prakalbos, filmų apie užsienio lietuvių demonstravimas etc. Norima, kad tat aptimtų kiek galima plačiau — visą kraštą

SIEMET KAUNAS DEGĖ 77 KARTUS

Siemet Kaune ir jo priemiesčiuose buvo 77 gaisrai. Didžiausias gaisras buvęs Fredos spirito varykloje.

PIRMAS LIETUVIS BAIGĖ ZVEJYBOS MOKYKLĄ

Šiomis dienomis į Klajpėdą sugrįžo Jurgis Valančauskas baigęs Vidaus ir Jūrų zvejybos mokyklą Latvijoje, Liepajos mieste. Valančauskas mokyklą baigė su pažymėjimu «labai gerai». Iš mokyklos vadovybės gavo gražią baigimo dovaną. Po atostogų išvyksta ilgesniam laikui praktikai ir mokslo studijoms į tolimąją Islandiją. Tai pirmasis lietuvis baigęs zvejybos mokyklą.

BESIGINCIJANT NUKANDO NOSI

Iš Prienų ėjo prisigėręs Prienų v., Strielėjų k. gyv. M. ir, išėjęs už miesto, pradėjo užkabinėti praeivius. Tuo tarpu ėjo į miestelį du kareiviai, kurie M. norėjo sudrausti, bet M., užot paklausęs, šoko ant jų. Susikibus, vienas

pil., norėdamas atsiginti nuo puoliko, M. nukando visiškai galą nosies. M., išsiblaivęs, pasiuto esąs be nosies, tai nuvažiavo į Kauną — gal pridės kitą.

— Prienų v., Pakumprio k. gyv. Balkūnas, parvykęs iš Prienų, vedė ganyti arklį; jį pasitiko gyv. B. ir su peiliu užpuolė. Užpuolikas buvo girtas. Išspagiriuojęs blogai jautėsi.

J. PYRAGIUS ISVAZIAVO Į AMERIKĄ

Lakūnas J. Pyragius išvažiavo į Amerikos Jungtines Valstybes, kur su sklandytuvu dalyvauja aviacijos šventėje. Pyragiaus sklandytuvą į orą išvilks pretendentas skristi per Atlantą lak. Kjela. Šventėje dalyvaus ir Vaitkus.

— Teko patirti, kad po trečiojo skridimo per Atlantą, jei jie įvyktų ir jei pavyktų perskristi, atgal į Ameriką kartu su Kiela skristų ir vienas Kauno lakūnas.

— Šiomis dienomis Kaune jaunas sklandytojas Gjuas įkilo 1.300 metrų ir su sklandytuvu išsilaikė 3 val. 40 min.

POLITINĖS BYLOS AP. RŪMUOSE

Juožą Sinkevįčių, buv. savanorį, pas kurį, darant krata, Sasnausko g. buvo rasta kom. literatūros, Ap. Rūmai nubaudė 1,5 metų s. d. kal., bet įskaitė atsėdėtą laiką, tai liko sėdėti 13 mėnesių.

— Siemet Lietuvos pilietibėn priimta per 1000 žmonių.

PRADĖJO TVARKYTI ALEKSOTA

Siemet Veiverių plantas Aleksote bus išgrįstas taštytais akmenimis ir bituko plytomis. Remonto darbai jau pradėti.

PAGYVĖJO SUSISIEKIMAS SU PALANGA

Atidarius autobusų liniją iš Kauno į Palangą, jau pirmą dieną važiavo daug keleivių. Susidomėjimas šia linija vis didėja ir kasdien važiuoja vis daugiau keleivių, kuriuos labai patraukė autobusai su radio priimtuvais ir laikrašėtais.

ZIAURUS IVYKIS PRIENUOSE

Kilus Jonykų šeimoje ginčui, Jonykienė buteliu smogė savo vyrui į galvą. Nuo to smūgio trūko galvos kjaušas ir Jonyka kijtą naktį mirė. Jonykienė suimta. Liko maži vaikai, kuriams nėra kas rūpinsi.

KYLA KAINOS

Iš pask. Centr. St. Biuro paskelbtų duomenų matyti, kad pasaulyje ir Lietuvoje kainos pradėjo kilti.

Pradžią vasarą, žymiai pašokus maisto gaminių kainoms, pasaulyje pradėjo kilti ir žemės ūkio gaminių pramonės žaliavų kainos, o pabaigoje metų beveik visų žaliavų kainos pradėjo kilti smarkiu tempu. Kai kurių prekių kainos buvo pakilusios net iki 60%, pav., kviečių — per 50%, kavos — arti

60% ir t. t. Ž. ū. gaminių kainų kilimas nuo šių metų sausio vidurio iki vasario pabaigos buvo sustojęs, o javų kainos dėl didelio Argentinos pasidū buvo pradėjusios kristi. Tačiau kovo mėnesį kainos pasaulinėje rinkoje vėl pradėjo kilti. Tarp kitų žymiai pakilo sviesto ir kiaušinių kainos. Laukiama, kad žaliavų kainų kilimo tendencija ir toliau laikysis, ypač tų žaliavų, kurios vartojamos ginklavimosi reiklams. Lietuvos ūkiui pasaul. žaliavų kainų indeksas kilimas turi teigiamas reikšmes, nes žaliavos prekių įvežimas vėl nebėra nuostolingas. Pav. Lietuvos sviestas 1933 m. pavasarį vėdaus rinkoje buvo pardūdamas po 2,90 lt. kg., o Anglijoje — tik po 1,65 lt., tačiau šių metų pavasarį Lietuvoje ir Anglijoje sviesto kaina buvo vienoda — 3 lt. už kg. Mėsos kaina šiais metais per pirmuosius tris mėnesius pakilo apie 30%, javų — apie 60%, linų — apie 4%, mėsų — apie 16%. Apskritai, Lietuvos įvežamų prekių kainos, daugiausia įvairių dirbinių, per pirmuosius keturis mėnesius siemet dar buvo 1%, mažesnės už 1936 m. to paties laikotarpio kainas, o išvežamų prekių, daugiausia žaliavų, kainos buvo 13% didesnės.

BULGARIJOJE RASTA NESPAUSDINTU DR. J. BASANAVICIAUS LAISKU

Būdamas Atėnuose Vytauto Didžiojo universiteto prof. K. Ragelis susipažino su vienu Sofijos universiteto bulgarų profesoriumi, kuris tuojau pradėjo kalbėti apie dr. J. Basanavičių, jo atliktus darbus ir nuopelnus Bulgarijai. Dabar bulgarų profesorius prašo jam atsiųsti kiek galima daugiau biografinių žinių apie Dr. J. Basanavičių. Bulgarų profesorius turi paruošęs ir žadą išleisti su pasiūkinimais dar niekur nespausdintus dr. J. Basanavičiaus laiškus, adresuotus trečiam asmeniui.

EVANGELIJA VIII SEKMADIENIUI PO SEKMINTU

Anuo metu Jezus pasakė savo mokytojiams šią prilyginimą. Buvo vie nas turtingas žmogus. Jis turėjo užvaizdą. Tas buvo jam apskustas, kad esąs įseikvojęs jo lobį. Todėl jis pasiūkė jį ir jam tarė: Ką girdžiui apie tave? Duok apyskaitą iš savo užveizdavimo, nes jau nebegali toliau būti užvaizdu. Užvaizdas gi pats sau vienas sakė: Ką veiksiu, kad mano valdovas iš manęs užvaizdavimą? Kasti neįstengiu, elgetauti gedžiuosi. Zinau, ką darysiu, kad mane žmonės priimtų į savo namus, kuomet būsiu atstatytas nuo užveizdavimo. Taigi jis suvadino savo valdovą skolinkinukus vieną po kito ir sakė pirmajam: Kiek tu esi skolingas mano valdovui? Tas atsakė: šimtą statinių aliejaus. Jis jam tarė: imk sako raštą, greitai sėskis ir rašyk: penkiasdešimtis. Po to, jis tarė kitam: o kiek tu esi skolingas? Tas jam pasakė: šimtą saikų kviečių. Jis jam tarė: imk raštą ir rašyk: aštuonias dešimtis. Valdovas pripažino neteisiojo užvaizdą gudrumą, nes šio pasaulio vaiką gudresni su savų lygiais už šviesos vaikus. Ir aš jums sakau: darykitės su prie teliu apgaulingų turtų pagalba, kad jums mirus priimtų jus į amžinias padangtes.

Visi kaliniai bus numeruojami

Teisingumo Ministerija ruošiasi į kalėjimus įvesti naują santvarką, kur ypač bus kaliniai geriau auklėjami. Kaliniai bus numeruojami. Laukiami taip pat bus numeriais, ne pavardėmis. Be to, manoma atskirti politinius kalinius nuo kriminalinių kalinių.

Čigonai turi naują karalių

Varšuva. Su didžiausiomis iškilimėmis bei ceremonijomis. Jonušas Zviek, 68 m. amžiaus buvo apvainikuotas Europos čigonų karaliumi. Iškilimės buvo suruoštos vienoje sporto aikštėje. Čigonų karalius išrinkimo, bei jo apvainikavimo buvo daug žmonių prisirinkę.

Zmona pasakė tau žodį skersą? Na, jeigu vyras, tai nesibarsi! Pasimsi «Sviesą», sėsi už stalo. Jai paskaityti juokų skyrelho.

A. VAIČIULAITIS.

KELIAS

Ir čia esu Tavam kely.
STEFAN GEORGE

RASLAUSKIENĖL...

Taj pasakė Genaitis, — jį žmonės vadino Joaeliu, — įsitraukė į kuprą, pakreipė platų, rauplėtą veidą į savo kaimynę ir laukė jos atsiliepiant. Mažns, sena rudine susigaubęs stovėjo įsiai rinkoje ir jau gera valanda dirėjo jo į moterį, kuri ant kelių turėjo puodynę žarijų susišildyti ir mūvėjo juodas pirštines su skylėmis nykščėjui ir smilviui, kad galėtų ptinguskaityti. Bet šiandien ji buvo kurčia kaip vynis. Ji nieko negirdėjo, ji net nekrustelėjo nė akim nesumerkė, kai ją šaukė.

— Dėdieniuke...

Aplink lakstė vėjas. Jis daužė atplėstą vaistinės iškabą. Jis kilojo plytorius pridengtas prekes, nešiojo popiergalius, gaudė juos po rinką, sukiojo vienam daikto. Jis gainiojo baloj mažas vilnas, kurios greit perbėgdavo klaną, susiplakdavo į pakraščio akmenis, pašokdavo, stabeldavo ir dingdavo. Žmonės jau buvo išsiskirstę. Tik keli vežimiai lūkuriaivo. Arkliat stovėjo nusisukę parėjui ir snaudė nuleidę galvas, kol atėjęs kaimietis botagu į pašo

Ka sako atsivertes Švietimo Ministeris?

1935 m. gegužės mėnesį per visą pasaulio spaudą nuaidėjo keista žinia: Olandijos Švietimo Ministeris ir kairiųjų demokratų partijos vadas, p. Marchant, įstojo į Katalikų Bažnyčią. Tie patys laikraščiai pranešė, jog dėl šios priežasties jis išsižadėjęs ministerio portfelio ir išstojęs iš savo partijos. Olandijoje ypa kairioji spauda sukėlė tikrą audrą prieš savo buvusį vadą, kurio pėdomis žadėjo pasekti visa eile kitų jo bendradarbių iš kalyčių ir net iš laisvamanių tarpo. Neseniai naujasis atsivertėlis išleido net atskirą knygėlę, kurioje aiškiai ir rimtai atsakė į savo puolimų priekaištus. Cia jis visų pirma iškelia viena labai keistą reiškinį, primindamas, jog paprastai visi jo partijos nariai, ypač rinkimų metu, visuomet garbiai skelbia visose Olandijos kampuose, kad jų partija ysiškai nesirūpinanti religijos dalykais. Todėl jis stebisi: «Aš būčiau galėjęs, kuo tik noriu, tapti. Būčiau galėjęs priimti Rozenbergo ar Hitlerio pažiūras. Nė vienas mano bėjiulis nebūtų man padaręs jokių priekaištų, jeigu aš būčiau pasirinkęs Indijos Krišnamurati, kaip savo pranašą. Būčiau galėjęs virsti budistu arba griežtu protestantu. Tuo būtų uiekas ir nesidomėjęs. Tiktai dėl vienos Kristaus Bažnyčios mokslo aš osu taip užpildinėjamas... Tačiau aš kitaip pasirinkti negalėjau. Mano išmanymu, ir kiekvienas rimtai galvojęs žmogus, kuris pradeda žiūrėti į Evangeliją, kaip

paties Dievo žodį, ir kuris gerai išgiliai ną j Katalikų Bažnyčios mokslą, tasai turi pastebėti, jog tik vienas katalikų tikėjimas taip gražiai ir taip logiškai iš Sv. Rašto žodžių. Tasai žmogus bus priverstas pripažinti, jog tarp šito mokslo ir Kristaus pasakelbų tiesų nėra nė mažiausios nesantikos. Sitame tikėjime ir aš atradau savo tvirtybę, kurios aš taip ieškojau per visą savo gyvenimą. Cia aš radau nesugriaujaną Bažnyčią, kueta pats Dievo Sūnus yra įsteigęs! Uz tokį drąsų tikėjimo išpažinimą kiltusis atsivertėlis susilaukė iš visų pusų daugybės laišku ir telegramų, kurios sveikino tą narsųjį Kristaus apaštala Olandijoje. «2.»

Kviečiama Tarptautinė Miestų Konferencija

Liepos 5—11 d. Paryžiuje kviečiama tarptautinė miestų konferencija. Ji jau pakviesta ir Lietuva. Lietuvos miestų Sąjunga numato į ją pasiųsti specialią savo atstovų delegaciją. Drauge numatyta surengti ir specialią burmistrų ekskursiją. Ji aplankų konferenciją ir Paryžiaus parodą.

— GITE ZELIKOVICIŪTĖ iš Vilijampolės, pas kurią per kratą kelnėse rasta 1000 komunistinio turinio atšiaukimų, nubaustu 4 metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

Gražiausias pasauly kanalas Manque (Rio de Janeiro)

Lietuvos išvaržymas

K. Zupka

Pro triukšmą vienas vargas matos: Pro darbo alasą visokį nebežinai, kuris jau metas, kaip vieversiai laukuose suokė.

Praeina bajsiai ilgos djenos. Peršlampa prakaitu net grunestas. Zeme, javais, visokiu šienu viensėdzių vasaros perdrunastos.

Ir kai pavargęs pradalgėse pasiremi padaužu dalgiu, tai liūduna: nieko neturėsi, džiaugiesi radęs ko užvalgyt.

Kiti važiuos puikiom mašiuom, dirbs lig pietų ir tai — bet nieka. Kaip pailsėti— nebežinom, kai darbas nieko nepaljeka.

Sudėsim kraštui milijonus, Statysim miestuos puikius matus ir čia, kaip šunį, keiksım ronus, visiem šiaudų stogam: prakturus.

Gyvensim, vargsim, nors nusos, kol antstolniai išvys iš ūkių, tada bus Lietuva tik įsų, turtingį ponai ir nutukę.

Slaptas Kominterno Susaziavimas

(XX) «Berl. Tagebl.» rašo, kad tik dabar gauta žinia, jog gegužės 16—18 dienas Amsterdamo įvyko slaptas kominterno atstovų susaziavimas. Siame susaziavime dalyvavo 50 įvairių šalių komunistų atstovų. Laike posėdzių keturi kurjeriai palaikė ryšį tarp slaptos susaziavimo ir Paryžiaus komunistų vadovybės. Susaziavime tarp kitų kalbėjęs ir Dimitrovas, kuris raginęs pradėti visame pasauly naują komunizmo akciją.

KO PAREIKALAVO ANGLIJOS SENMERGĖS

LONDONAS. E. Birželio 5 d. Londone įvyko visos Anglijos senmergių susaziavimas, kuriame dalyvavo daugiau kaip 3.000 atstovų. Susaziavime senmergės nutarė reikalauti, kad nuo 55 metų amžiaus visoms Anglijos senmergėms būtų mokamos pensijos. Po to jos Londone Hyde Parke surengė didelę demonstraciją.

nę bakstels.

Jonelis žvilgtėrėjo į moterį ir pamane: «Ziūrėk, tai kieta—kaip ragas... Na, galiu, galiu, jei taip nori». Ir tarė garsiai:

— O, poniute, tai orelis...

Dėdienė... ne — ponia Raslauskiene iš apikaklės parodė nosį, smailią ir dailią nosį, ir dvišaką smakrą. Ji nusi kosėjo, ranką prie lūpų pridėdama, — elgtis ji mokėjo, — čiuptelėjo burninį armonikutį, pastūmėjo degtukų, dežutę, dirstelėjo į vyrą ir lipšniai atsiliepė:

— Ar tik nebūsi man ką sakęs, Joneli?

— Taigi, taigi... Tas vėjas...

— Gali stogus nunešti...

Ir pažiūrėjęs į bokšto laikrodį ji pridūrė:

— Greit pusę keturių muš.

— Aha... Namu laikas, dėdieniuke.

Raslauskieneš nosis taip susiraukė... Toji moteris mokėjo savo garbę laikyti.

— Taip, ponia, jau ir namo reikia judintis, — pasitaisė Jonelis. — Tik ir ten njeiko gero...

— Na, vis pastogė... Jei dar žuona būtų.

— Nėra ko jos norėti. Greičiau kojas užversiu, negu ją gausiu.

— Visko gali būti. Sakyk, kodėl jaunas neišsirikai draugės?

— Jaunas... jaunas... Buyau plikas, našlaitis ir dirbau, kol pamaciau, kad jau laikas po velėna lįsti. Ir pagalvo-

voju kartais: kas už tave pasijū... kas mėsias užpirks?

— Ar ne giminių neturisi?

— Jiems toklo kaip aš ne...

— Tai nors dabar yesk. Tiesai kam turta atiduoti, bus kam pasigraibų su ašaromis eiti.

— Mano amžiu!

— Bene toks senas esi... Ir baidą skutiesi...

— Iš papratimo, nors ir kanciu būna. Skustuvas įmekai, atšipęs.

Raslauskiene valandėlę tylėjo. Ji pasitaisė skeptę ir tarė:

— O mano nabašniko vyro, — Dieve duok jam dangaus karalystę ir amžiną atšįjį, — skustuvas tiesiog laižyte laižydavo, toks geras buvo. Jo krianytes juodos, o per nugarą eina balta juostelė, tai labai gražu, lyg ne, Jonelij?

— Aha!

— Yra dar jo visaj naujos kelnės. Zinok—aksoinės. Zalio aksomo. Aš tau tai sakau. Jo skrybėlę pats klebonas nesigėdytų nešioti.

— Ką gi jau, poniute...

— Pasiėmė vargšų juoda žemelė...

Aš kartais pamastau: jo kailinius dar būtų gaila elgetai atiduoti. Tiesa, pečiuos ir ties šlaunim jė sulopyti. Jeigu dar nori žinoti — vijna jau išsisėrus. Bet vilkėt jais galima. Aš tau tai sakau. — Taip, taip... — atsiduso Jonelis. — Pro mano rudinės skylės visi vėjai landžioja. — O kaip jis mėgo mano paruoštus valgius. Blynus...

Ponine, nutilkit! Man rodos, kad aš ma amžių buyau alkanas. Todėl kai ma pamatau, kad taip nors prie... kokią savaitę žmudiškai pag... turėt šiltą kambarį, gulėt ant... niekuo nesirūpinti, rūkyti... tabaką. Iš ryto ir kada tik... geri arbatų su cukraus py... danties, valgai skilandį. Ir v... kvailas tu, Joneli. Asilia... Vistiek njeiko neturėt... bus kam tavę prižūrėti... gali į... atiduoti. — Ana, tą paliegeji... liko, kaip tik h... žios pinigų. — Kur j... tokas senas... uk norėti. Kai įsegeji, tai ir būvi... Po tų žodzių juoda nutilo ir stovėjo... lyg ko laukdami. Temo. Ji pasiduro puodynę ant žemės, pasitaisė... alanku čiuba, sulyginio drabužius... Jis kurį laiką nekrustelėjo... Paskoi grybžtelėjo į kiese... pypkę, ją palaikė ore, vėl... stumdinėti prekes ir užkul... Umai jis tarė: — O ar ilg... Kas? — paklausė ji. — Gi tos... Zalio aksomo. — Kaip čia... kius... Na, tikty vidutiniskam ž... (Bus daugiau).

Interiore, kožnoj fazendo. Visur lietuvi «Sviesa» atli...

J. STANKŪNAS.

MIKAS PETRAUSKAS

(Tąsa iš 28 nr.)

Paviešojęs savo gimtinę, pažindinęs liūdį prie lietuviško atgimimo lietuviška daina vėl grįžo S. Amerikon darbuotis. Tik 1924 m. Petrauskas atsiveikino su S. Ameriką ir parykęs į Lietuvą apsigyveno savo tėvų namuose — Dusmenyse.

Jis vėl koncertuoja, kompanuoja Kaune, dirguoja simfoninius koncertus ir sukūrė «Liudies operą». Tačiau čia jį ištinka nelaimė: perkunas įtrenkia į Petrauskų gyvenamą namą ir sužalojo Miką ligi to laiko nepalaužiamą jo sveikata. Ilgai sirgo Mikas Petrauskas, daug iškentėjo, bet visiškai pasveikti negalėjo. Jis liko sužalotas iki mirties. S. m. kovo 24 d. velionis Mikas Petrauskas, dalyvaujant mūsų meno ir kultūros darbuotojams buvo palaidotas Alytaus apskr. Dusmenų miestelyje. Jo atminimą plačiau pagerbti sudarytas komitetas, kurio pastangomis atstatinamai Miko Petrausko paminkimo susirinkimai buvo ruošiami visame krašte.

Mikas Petrauskas buvo liaudies žmogus operos, operetės parašytos atsivėlgiant į liūdį, prieinamos platiems žmonių sluoksniams: paprastai, be patinų ir sudėtingų arijų, ribotoj diapazono atžvilgiu skalę ir t. t. Gali kas pasakyti, kad tai jo savybė. Ne. M. Petrauskas samoningai tai darė. «Aš noriu rašyti liūdžiai. Aš noriu, kad mano muzika galėtų naudotis visa liudis.»

Tįkslą, bent žymią dalinį, jis pasiekė: jo veikalas stato ir šjandien visi Lietuvos scenos mėgėjai; jo dainas dainuoja ne tikai rafinuoti dainininkai specialistai, bet ir chorai ir pavieniai liaudies žmonės.

M. Petrausko veikla rodytė, rodo, kad jis visuomet prieš akis turėjo «eilinį, pilkajį» liaudies žmogų, kurį jis stengėsi muzikalinti, šviesti.

Dar didelė Miko Petrausko reikšmė muzikos srityje yra, kad jis rūpino si tautinės muzikos savybėmis bruozais, kur teoretiškai ir praktiškai sprendė ir «Birutę». «Eglė žalių karalienė» yra nemaža patiekęs nepaprastai savaimingos senoviškai lietuviškai charakteringos muzikos. Tas begalo yra svarbu išsidirbti lietuvių tautiniai muzikai sa-

vaimingą lietuvišką pažymį.

Paskutinis Miko noras buvo — per tvarkyti, papildyti «Birutę». Bet mirtis neleido tai padaryti.

Bendrai M. Petrausko vardas ilgai išliks atmintyje, ypatingai S. Amerikos lietuvių kolonijose, išsivijos istorijoje, kur nei vienas kitas muzikas tiek nėra nuveikęs kaip M. Petrauskas. Pirmutinis S. Amerikoje tautinių chorų organizatorius, pirmutinis apie lietuvių muziką ir bendrai apie muziką lietuvių kalba rašytojas, pirmutinis muzikos mokyklų organizatorius, pirmutinis lietuviškos operos autorius, lietuviškos operetės tėvas. Jis pirmas paruošė ir išleido visą eilę muzikinių Amerikos lietuvių parapijoms vargoninkų.

Petrauskas savo veikimu privertė ir parapijų chorų daugiau budėti, disciplinuoti, o pačius vargoninkus daugiau mokintis ir rimčiau dirbti. Tas viskas išėjo lietuvių muzikos plėtotės naudai. Jo rūpestiu Lietuvos valstybės opera susilaukė dviejų žymių dainininkų artistų — M. Rakauskaitė ir A. So-deika.

Visi lietuvių muzikai gyvai atjaus šio tautos atgimimo veterano trūkumą, kuris savo veikla lyg jungė su romantiškais pirmųjų tautos žadintojų laikais.

Tebūnie lengva Lietuvos žemele tautos dainiui Mikui Petrauskui. Jo jau nebėra tarpe gyvųjų, bet jo dainos tol skambės kol bus gyva Lietuva.

(Pabaiga.)

LIETUVI KATALIKE!

Jau galima gauti lietuviškų maldaknygių. Moderniška išvaizda, gražios maldos, gryna lietuvių kalba ir prieinama kaina.

Specialiai maldaknygės jaunimui ir mokyklų vaikams.

Kreiptis į savus kunigus — Villa Zelinoj ar šv. Antano do Pary bažnyčioj. Galima sekmadieniais — prieš ir po pamaldų.

Kaip veikia daržovės

(XX) Nesenai vienas danų mokslininkas laikė Paryžiui paskaitą apie daržovių valgymo įtaką mūsų psichikai. «Mūsų charakteris», — sako danas, — «glūdi daržovėje. Mes jį galime nusipirkti».

Bulvės, mokslininku manymu, išlygina mintis, ir žmogus nuo jų ima šaltai protauti. Bet jeigu jų per daug valgome, negalime būti tikri, kad nepašidarysime per daug abejingi ir apatiški. Morkos ramina aistrą Spinatui sukelia gausiai ambicingų sapnų, sužadina energiją ir karštą akciją. «Stai kodėl», juokauja Manchester Guardian, — «Berlynas ir Roma tiek daug jo suvar-toja...»

Rakštytynės liūdina ir kelia blogus

savonus. Žali šabalbonai (fizion) prie-singai — nepaprastai gerai nutieikia valgiusįjį. Jo sapnai malonūs. Toks žmogus pasidaro sentimentalus ir pamėgsta meną. Balti žirniai stiprina nervų sistemą. Tačiau žali žirniai — tikras smūgis. Vyrai nuo jų pasidaro lengvabūdziai tušti. O moterys — nerimtos ir baisios flirtininkės. Su kopūstais dar blogiau. Jie sukella ligustą pavydumą, ir žmogus pasidaro tiesiog pus-vaivis. Šio, danų mokslininko, many-mu didei kopūstų vartotojai visuomet yra siauro akiračio žmonės.

Taigi, dabar jau žinome, kokia sa-vo charakterio dalelę parsinešime krepšelyje iš turgaus.

Palaidos mintys

V. A

Jei nori turėti gražių gėlių savo darželyje, pirma turėk gražių gėlių savo širdy.

Mes negaime pabėgti nuo savo ydų. Mes privalome su jomis kovoti. Tai kodėl nepradėti dabar?

Nesiklausyk, ir pletkai išmirs.

Ne kūjo dužiai, bet lengvas vandenų skalavimas savo daina tobulai ap-tašo akmenis uolas.

Daug žiniai ir moki, mįslas broli, tik nemoki kartais to, kas tavo kilnų padarytų — staidėjęs dirbti.

Darbūtas zokurs grožio rūmus, kuriais geresjesi tu pats ir kiekvienas praėivis.

Muzika ir lietuviškoji daina — tai džiaugsmo šaltinis ir kiete darbo valan-dų balzamas. Tai vienatinė versmė, iš kurios atsigerus sielos dugne nepašlie-ka drumzlių.

Kai vyras geria — turtą ir sveika-tą naikina; kai moteris — savo garbės žiedą skina.

Gražumas be būdo — be kvapo gėlė.

Lengvju moterį įvesti iš kantry-bės, uegu iš... skrybėlių parduotuvės.

Išdidumas ir kvailumas yra tas pat dalykas tik dviem vardais vadinamas.

Gyvenk taip, kad tavo kojų pėd-sakuose išaugtų gėlės!

KUR NEMUNĖLIS...

1. Kur Nemunėlis, Dauguva,
Ten brangi mūsų Lietuva;
Kur Sešupė miela plaukia,
Ten širdelę mano traukia.

2. Tenai mergaitės, kaip rūtos,
Tjkkros dukraitės Birutos,
Daro darželiuos lyseles,
Sėja visokias gėleles.

3. Rožės, lėlijas sodina,
Savo darželius dabina,
Kad vasarėlę žydėtų,
Rožės, razetos kvėpėtų.

4. O kad ateis šventa diena,
Tada mergaitė kiekvienu
Skina po rūtų šakelę
Ir pasipuošia galvelę.
Liaudies daina.

Kaip didieji mokslininkai kūrėjai ir išradėjai žiūri į tikyba

(Tąsa iš 27 nr.)

Kada 1871 m., kitų pastarųjų at-sirado kandidatų sąrašė į akademikus, tai trys kiti kandidatai atsiėmė savo kandidatūras, ir visi 50 akademikos be-ties atidavė savo balsus už Pusep-sies mokslo vyras buvo nuširdinti. Šis faktas, knuris uolai pildė tikėjimo pa-reigas, aktyviai dalyvavo katalikų veikime.

Dar tenka pažymėti nepaprastą mokslininkų ir katalikų drau-ginę krikščionių, Hermai teą. B. Bond, Movic, Karolj Dupin, Liudy, Mykole, Chas-les, F. Gilbe, Matome, kate-...

matika nesipriešina tikėjimui. PIZIKS... gal priešinasi tikėjimui? Ne, nes jei... tiesintusi, tai fizikai nega... būti nuširdžiai tikj žmonės. Klau... me ką sako faktai.

Devyniolktame amžiuje mokslas išradė dar nežinomą jėgą — elektrą Jos esanė dar ir šjandien nėra žinoma. Jos savybės betgi yra gerai žinomos, ir to-dėl jiniai šjandien labai plačiai yra taikoma praktikos gyvenime. Yra trys mokslininkai, kurie padarė išradimų, nustatė desnius, kurias pasireičiant gali-ma varyti elektros technikos mokslas. Štai jie: Volta, Aperiere, ir Paraday. Ši tie vardai yra žinomi kiekvienam elek-tros srities darbininkui. Koks buvo tų mokslo vyrų nusistatymas tikybos at-

žylių? Dinaminės elektros išradėjas Aleksandras Volta (+1817), Como uni-versiteto profesorjus, buvo nepaprastai dievotas katalikas.

Volta kasdien klausydavo šv. Mi-šų ir kas šventadienis eidavo prie šv. Komunijos. Ne tik pats tikėjo, bet no-rėjo ir kitiems tą tikėjimą įskiepyti. Leisdavosi į religinius ginčus, juose gindavo katalikų tikėjimą. Taip jam rūpėjo tikėjimo dalykai, kad rasdavo laiko vaikams mokyti katekizmą. Como parapijos bažnyčioje šventomis dienomis popietinėmis valandomis galima buvo rasti Voltą vaikams beiškinant šv. tikėjimo tiesas.

Taip pat brangino katalikų tikėji-mą kitas elektros mokslo šulas, Andrie

jus Marija Ampere (+1836). Be Ampė-re, kaip ir be Volto, nebūtų šios die-nos elektros stebukly. Ampere buvo ne tik didelis fizikas, bet ir matemati-kas. Jis turėjo daug žinlų iš zoologi-jos ir botanikos; mylėdavo jįsai ir flo-sofiją. Kaip jis žiūrėjo į religiją? Am-pere savo jaunatvėj buvo nutolęs nuo religijos, vėliau atsivertė, vedė kovą su abejonėmis, kol sutvirtėjo katalikiška-me nusistatyme. Juo labiau jįsai kilo moksle, juo labiau tyirtėjo jo tikėjimas Gamtos tyrimą Ampere laikė keltu, ve-dančiu į Dieva. Štai jo žodžiai: «Mes tegalime tyrinėti Kūrėjo darbus ir per juos kilti į Jį patj...»

(Bus daugiau.)

Lietuvi Katalike!

Dėmesio!

AR JAU ESI BENDRUOMENĖS NARYS?

Jeigu ne, tai nieko nelaukdamas atlik šią savo pareigą įsirašyk į Ben-druomenės narius. Tai gali padaryti kiekvieną šventadienį, po pamaldų, pas lietuvių kolonijos kunigus. Nario mokesnis — kas menuo po vieną milreisą ir vienas milreisas įrašų.

Kas nori mokytis pianu skambinti, dainuoti ar muzikos teorijos, tesikreipia į chorvedį J. Stankūną, Villa Zelina, Rua Nove Nr. 5. Sąlygos prieinamos visiems. Atsilankykite — įsitikinsit. Kreiptis galima kasdien bet kuriuo laiku.

J. STANKŪNAS.

Jūs skaitote «Šviesą»? — Gerai. Prenumeratą sumokėjote? — Gerai. Paraginat pasįstamus į prenumeruotis? Ne? — Ot, čia tai negerai! Dar šjandien nuneškite įiems savąjį numerį susipažinti ir paraginkite, kad užsipre-numeruotų. Jei bus reikalo, patys pa-pėkite jiems tai atlikti. Padarysite kultūringą darbą!

LIETUVIAI! Vísí kai vėnas skaitykite „SVIESA“

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išėiviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jei norite kas savaitę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokitės ir skaitykit „Sviesą“.

„Sviesą“ yra tikriausias kiekvieno lietuvio išėivio draugas ir tarėjas.

„Sviesą“ gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

„Sviesą“ lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsirėikimus, nėpaisant iš kurių šaltinių visa tai išėina.

„SVIESOS“ PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Amerikoj: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary P a s t a b a : Iš provincijos pingus siūsti Redakatoriaus vardu.

Dr. B. K. Chipiakov

(DIPLOMUOTAS MASCVOŠ UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 andar. ap. 4. [kertė rua Santa Ephi-
genia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šėokadieniais nuo 3 iki 9
val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidurinių moterų ir
psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERI-
NIU LIGU. Greitas ir radikalus pagydymas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Candia ir M. Cogano LABORATORIJA MEDECINIŠCAS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštās.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]
Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir
pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.
n ē: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštās, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Už apmokamus skelbimus
Redakcija neatsako.

D-ras Povilas Licciardi Santa Casa gydytojas — operatorius

Naujasias elektros pagalba gydymo būdas GONORĖOS ir REUMA-
TIZMO aštro ir kroninio. Sifilis ir venerinės bei odos ligos —
VYRU IR MOTERU. Taip pat vidurių, plauėių ir kitos ligos. Nau-
jas būdas BE OPERACIJOS. SPECIALYBĖ MOTERU LIGU. Gy-
dymas užtikrintas. PRIĖMIMAS nuo 14 iki 20 val.
Kviečiamas vyksta į namus kiekvienu momentu —
(DIENA ir NAKTI) Telef. 5-4175.

Konsultorija ir gyvenamas butas: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro)

Vokieėių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto-
grafijų srity. Specialybė pa-
didinime, o taip pat su dažais.
Darbas greitas ir sąžiningas ir
pigus. Vyksta į namus foto-
grafijų reikalais. Daro iš foto-
grafijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

„Sviesą“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske
2. Prie pašto—prie laiptų ir ant
kampų.
3. Bom Retiro — p. Baužio krau-
tuvė [Rua Aymorės ir ant kampo Rua
Carmo Cintra] ir José Paulino vaisti-
nė [Rua José Paulino, 109].
4. P. Kirilausko krautuvė — Vil-
la Anastacia.
5. P. Menkaidė krautuvė — S.
Anna.
6. Pas laikrašėių platintojus ir
7. Pas „Sviesos“ įgaliotinius vi-
suose miesto rajonuose, taip pat

IR — rua Corenel Mo-
raes, 269.
RIO DE JANEIRO MIESTE „SVIESA“
GAUNAMA: ANT KERTĖS LARGO
DA LAPA IR AVENIDA MEM DE SÁ.

LIETUVI KATALIKE!

Jau galima gauti lietuviškų mal-
daknygių. Moderniška išvaizda, gra-
zios maldos, gryną lietuvių kalbą ir
prieinama kaina.

Specialiai maldaknygės jaunimui
ir mokyklų vaikams.

Kreiptis į savus kunigus — Villa
Zelina, Rua Nove Nr. 5. Sąlygos prie-
einamos visiems. Atsilankykite — įsi-
tikisite. Kreiptis galima kasdien bet
kurio laiku.

J. STANKŪNAS.

Dėmesio!

Kas nori mokytis pianu skambin-
ti, dainuoti ar muzikos teorijos, tesi-
kreipia į chorvedį J. Stankūną, Villa
Zelina, Rua Nove Nr. 5. Sąlygos prie-
einamos visiems. Atsilankykite — įsi-
tikisite. Kreiptis galima kasdien bet
kurio laiku.

J. STANKŪNAS.

LIETUVIS DAILININKAS

São Pauly, gatvėje Newton
Prado, 140 lietuvis LIONGI-
NAS PAZIKAS turi at-
darys dailės — nėišybos studi-
ją. Piešia įvairius paveikslus,
portretus ir t. t. ant drobės alė
jiniais dažais. Kas nori turėti
gražų portretą, tesikreipia ten.
Taip pat ten taisomi laikrodžiai
ir kiti dalykai.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [vėgė, triperis — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3 aukštās Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai ir lietuviškai.

Dr. A. Jazara-Snego

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų
ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LAGEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampas. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Konsultorijos 2-5068.

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.
Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

VISUOTINIS BENDRUOMĖS SUSIRINKIMAS

numatyta šaukti rugpjūčio m. 29 d. Smulkesnė programa, bei susirinkimo vieta bus pranešta vėliau.

SUNKIAI SUZEISTAS A. SERBENTAS

A. Serbentas tarnybos metu, dirbdamas bondėje, buvo smarkiai elektros trenktas. Puolat smarkiai sutrenkta galva, įskolotas kaulas ir dešinėj ranka įlaužta. Gyvybei pavojus negrėšia. A. Serbenta yra uolus «Viltys» veikėjas. Kat. Bendruomenės narys ir «Sviesos» bendradarbis. Sia proga ilpkiame greitai pasveikti ir toliau, kaip ligšiol, stoti į kolonijos kultūrintojų eiles.

FRIGORIFICO ANGLŲ LIETUVIŲ DĖMESIUI

Kun. Ragažinskas į Frigorifico Anglų atvyks dėl susidariusių aplinkybių tik 6 d. rugpjūčio. Į Rio Grande do Sul vyks pradžio, rugsėjo m.

CHORO ESKURSĖJA

Šį sekmadienį Villa Zelinoz choras važiuoja į Villa Galvão. Kartu vyks ir Kolonijos Kapelionas kun. Ragažinskas.

KOMITETAS POSĖDZIAVO

Praėjusį sekmadienį bažnyčios statybos komitetas svarstė išžiūrėtas, bei kitų asmenų patiktus projektus bažnyčios darbams užbaigti, klebonijai bei salei statyti. Tarp kitko nutarta daryti žygį, knd netoli Villa Zelinos, ar Villa Bellos būtų kauta žemės kapams, nes dabar tiek São Caetano, tiek Belem kapai yra labai toli.

AERO KLUBO SUSIRINKIMAS

Saukiamas šį sekmadienį Bom Retiro mokykloje 2 val. po pietų.

REIKIA SALES

Villa Zelina ir jos apylinkės yra turčiausiai lietuvių apgyventas rajonas Didelė kliūtis bet kokiam kultūriniam darbui—tai neturėjimas sales, kurioj būtų galima šaukti susirinkimai, ruošti įvairios pramogos. Tuomet ir lietuviškam jaunimui liuoslaikiu nereikėtų blaškytis pas Brazilus ir pamėgdžioti jų papročius. Bendruomenė sales statybą laiko pirmojo esej visų kitų darbų. Šį žį sąj ypač pasiryžęs paremti jaunimas.

EILINIS «LIETUVIO» SMEIZTAS

2o Nr. «Lietavis» išskaičiuodamas visą eilę «skaudžių faktų» tarp kitko rašo, kad kolonijos kunigai mokyklose dirbė viena val., o dienyne pasirašo uz keturias darbo valandas (pamokas).

Liepos m. 7 d. buvusioj mokytojų konferencijoje iškėlus šį klausimą, mokyklų inspektorius p. Bakšys pareiškė, kad šitokio atsitikimo São Paulo Lietuvių pradžios mokyklose nėra buvę. Tai dar yra vienas įrodymas, kaip «Lietuvio» «Jurnalistas», norėdamis apsidirbti su savo priešais, šiam tikslui fabrikuoja nieku nepagrįstų faktų — šmeižtų.

REDAKCIJOS ATSAKYMAS

K o r e s p. Mokos viltinukų choro Kūcerte aprašymas tilps kitame Nr.

— «Sviesos» tuoj bus spausdinamas įdomus veikalas «Kremliaus Hipnozė».

— Kitame Nr. bus patalpinta nuotraukų iš Rio lietuvių gyvenimo.

Viesas paaškinimas

Kas sėka lietuviška spauda, tas pastebėjo aštrią laikračių polemiką, ypatingai pastaruoju laiku ji yra pastreėjusi, kur įvelti net tapo lietuviškos spaustuvės darbininkai.

L. K. Bendruomenės organas «Sviesos» ir «Lietuvių Aidas» Brazilijoje rašė, kad Lietuvių S-ga Brazilijoje, vadinaui Bauderantiniškai, norėję suagituoti lietuviškos spaustuvės lietuviškų laikraščių, raidžių rinkėjus, kad minėti du laikraščiai liktų be rinkėjų ir tuoj būdu susitrukdytų laikraščiai, kaip «Sviesos» ir «Aidas».

Pamaldos

ŠĮ SEKMADIENI, LIEPOS MĖN.

11 DIENA PAMALDOS BUS:

Villa Zelinoj Svvento Juozapo bažnyčioj Mišios bus 8 val. ryto.

Sv. Antano do Pary bažnyčioj su- ma — 11 val.

MOKYKLOMS SARGUS SAMDO NE BRAZILIJOS LIETUVIŲ S-GA

Kad mokyklų sargams algas moka Brazilijos Lietuvių S-ga. Tai neatitinka tikrenybei: sargams algas išmoka ne Braz. Ljet. S-ga, bet mokyklų tėvy komitetai.

NORI UZTRAUKTI PASKOLA

Praėjusį antradienį įvykusiame «Brazilijos Lietuvių S-gos» posėdyje buvo tarta iš Brazilijos bankų užtraukti paskola, užstatant lietuviškas São Paulo mokyklas. Uz gautą paskolą būtų perkami lietuviški namai.

— Mokytoją Bakšį Draugiją Užsienio Lietuviams Remti patvirtino inspektoriumi.

— In «Grūdo» narius šį savaitę įsirašė agronomas Zabrockis ir konsulato sekretorius p. Remeniūis.

— «Grūdo» valdyba liepos m. 5 d. buvo suaukusi dalyvaujant p. Konsulato Gaušui, organizacijų atstovams, posėdį. Aptarta priemonės ir galimybės veikimui sustiprinti.

Parsiduoda sklypas

Ant Alto da Moosa, netoli prie rua da Moosa, parsiduoda kaupinis; prie alkėtės, žemės sklypas labai geromis sąlygomis. Kreiptis: Rua da Moosa, 309 kiekvieną dieną be sekmadienų ir rua Canindė 110.

PARSIDUODA 3 SKLYPAI ŽEMĖS

po 10x45 metr. ant rua Florianopolis, 84. Tejrantis Rua Mendes Junier 631. Braz.

Tamsta žinai, ko kiti nežino. Pasakyk ir jieme: «Sviesos» — rimčiausias lietuvių laikraštis!

Pelgi «Lietuvis», kuris yra Lietuvių S-gos Brazilijoje organas, 27 nr. rašė, kad tai yra «Sviesos» ir «Aido» piktas prasimanymas ir provokacija.

Būdamas šitos polemikos objektu, kaip «Sviesos» rinkėjas, jaučiu reikala šią dalyką paaškininti viesai. Ka ir pasistengiau.

Prie laikraščio «Sviesos» dirbu nuo pat jo pasirodymo, o mano broliis Bronius Tebelskis dirba prie laikraščio «Aido». Šitie du laikraščiai spausdinami vienoje spaustuvėje. Apie vidurį birželio mėn. «Lietuvio» redaktorius per kitą asmenį man pranešė, kad jų redakcijoj yra man laikas ir prašė, kad aš atlečiau tą laiką pasiinti birželio 19 d. Kadangi liuos laiko neturėjau, tad «Lietuvio» pasiuntinį, kuris gyvena mano kaimynystėj, prašiau, kad jis tą laiką atneštų. Birželio 21 d. tas pats pasiuntinys man pranešė, kad vykčiau į «Lietuvio» redakciją, nes yra svarbus laiškas ir tik man asmeniškai, po parašu, bus išduotas.

Tą pačią dieną, birželio 21 d., vakare nuvykau į «Lietuvio» redakciją, kur radau šiuos asmenius. A. Majų, S. Vancėvičių, S. Bakšį ir St. Jurėvičių. Ir štai, vietoj laiško, man pasiūlė visai ką kitą, nes jokio man laiško nebuvo, kvietimo tikslas buvo kitas. P. Majus man pareiškė, dėl ko mane pakvietė, būtent kviesti mane ir mano brolii dirbti prie «Lietuvio». Be to, papasakojo, kad Uekaus spaustuvė greitai taiku būianti sulikviduota ir mums jõe nebebus darbo, dėl to ir patarė man p. Majus pasinaudoti proga ir ateiti dirbt «Lietuvio», nes esą Lietuvių S-ga Brazilijoje savo rinkėją Br. Šukevičių atleido. Į tokį staigų pasiūlymą nieko negalėjau atsakyti p. Majui ir pažadėjau duoti atsakymą kitą dieną, juo labiau, kad aš turėjau pasitarti su broliu, nes man abu jie kvietė, pažadėdami didesnė algą mokėti.

Pasitaręs su broliu, ypač, dar joi lietuviška spaustuvė bus sulikviduota, kaip sakė p. Majus, nutarėm atsakyti «sviesai» ir «Aidui» ir periti į «Lietuvį». Bet pasirodė, kad dėl spaustuvės sulikvidavimo yra tik prasimanymai, «Sviesos» ir «Aido» leidėjai net pasiūlė mums sudaryti sutartį. Tad likome vietoje ir Lietuvių S-ga Brazilijoje daviau neigiamą atsakymą. Iš to aš išvadų nedarau, keno tie prasimanymai ir provokacijos, kaip mini «Lietuvis», tepsprendžia apie tai patys skaitytojai ir tepasidaro sau išvadas.

Vincas Biltinas.

Ar visi žinot, kad

Mokos Viltiečių rudens sezono 1. m. liepos mėn. 25 d. tuoj po pamaldų Sv. Antano do Pary bažnytinėj salej įvyks ketvirtasis meno

SPEKTAKLIS

Programoj: 1. choras — lietuvių tradicinės meno dainos. 2. kamerinis muzikos orkestras, populereanų autorių atpusai. Spektaklio ansambly dalyvauja lietuvių ir svettimtanėjų muzikos studentai — auklėtinai.

Įėjimas visiems laisvas, be biljetų. Renkamos aukos. Lietuvių (6) Nepraleisk šios puikios progos savo aiela muzika ir daina nepavaišinęs.

Pranešame, kad šio sezono p e n k t a s i a s spektaklis įvyksta š. m. rugpjūčio mėn. 1 d. Mokos mokykloje.

VALDYBA.

Dainos! Muzika! Prakarbos! Orkestras!
ĮŠEIVIŲ DIENOJE
Liepos 18 d. 3 val. p. p. Mokos lietuvių mokykloje

Brazilijos Lietuvių Organizacijai Komitetai pasitarusi su organizacijų atstovais rengia

Išeivių Dienos minėjimą

Su puikia programa: Meno šou, kvartetas p. J. Stankūni diriguojant, p. Kazio Pranašio vedamas «Luzo—Cruzeiro do Sul» dūdų orkestras, prakalbos ir deklamacijos. Programoje: a) Dūdų orkestro maršas, b) Atidarymo kalba, c) Dūdų orkestras, d) P. Konsulato kalba, e) Deklamacijos, f) kvartetas, g) Organų žaigų atstovų kalbos, h) Bendras choras, i) Muzikos epizodus (Dariaus ir Gyveno žygis), j) Uždarymo kalba, k) Tautos Hymnas, l) Orkestro koncertas pertraukos gros dūdų orkestras. Įėjimas visiems laisvas. Visi São Paulo lietuviai dalyvauja kuoskaillingiausiai. Liepos 18 d. (sekmadienį) 3 val. p. p. Išeivių Dienos minėjime Mokos lietuvių mokykloje.

ĮŠEIVIŲ DIENOS RENGEJAI.

VAISTINĖ PASSERINI

REKOMENDUOTINA VISIEMS LIETUVIAMS VAISTINĖ

Patarnavimas sąžiningas ir patikimas. Įvairus pasirinkimas vietinių ir užsienio vaistų bei kosmetikos dalykų.

GALIMA KREIPTIS IR NAKTĮ.

un Silva Pinto 263. Phone 5-3584